

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 7.6.2011
SEC(2011) 813 окончателен

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно Националната програма за реформи на Нидерландия за 2011 г.

и за представяне на становище на Съвета

**относно актуализираната Програма за стабилност на Нидерландия за периода
2011—2015 г.**

{SEC(2011) 727 окончателен}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно Националната програма за реформи на Нидерландия за 2011 г.

и за представяне на становище на Съвета

относно актуализираната Програма за стабилност на Нидерландия за периода 2011—2015 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹ и по-специално член 5, параграф 3 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия²,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическата политика, съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала за устойчив растеж и конкурентоспособността на Европа.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките на държавите-членки по заетостта³, като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха призовани да се съобразят с

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ С..., ...г., стр....

³ Остават валидни за 2011 г. съгласно Решение 2011/308/ЕС на Съвета от 19 май 2011 г.

интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики по заетостта.

- (3) На 12 януари 2011 г. Комисията прие първия годишен обзор на растежа, с което постави началото на нов цикъл на икономическото управление в ЕС и на първия „европейски семестър“ за предварителна интегрирана координация на политиката съгласно стратегията „Европа 2020“.
- (4) На 25 март 2011 г. Европейският съвет одобри приоритетите за фискалната консолидация и структурната реформа (в съответствие със заключенията на Съвета от 15 февруари и 7 март 2011 г. и въз основа на годишния обзор на растежа, изготвен от Комисията). Той подчерта необходимостта да се даде приоритет на възстановяването на стабилността на бюджетите и фискалната устойчивост, намаляването на безработицата чрез реформи на пазара на труда и полагането на нови усилия за повишаване на растежа. Съветът поиска от държавите-членки да превърнат тези приоритети в конкретни мерки, които да бъдат включени в техните програми за стабилност или програми за конвергенция и в националните програми за реформи.
- (5) На 25 март 2011 г. Европейският съвет също така прикани държавите-членки, участващи в пакта „Евро плюс“, да представят своите задължения достатъчно рано, за да бъдат включени в програмите им за стабилност или програмите им за конвергенция и в националните програми за реформи.
- (6) На 29 април 2011 г. Нидерландия представи актуализираната си програма за стабилност за 2011 г., обхващаща периода 2011—2015 г., и националната си програма за реформи за 2011 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (7) За разлика от демонстрираните в миналото добри резултати, с разгръщането на кризата отворената в значителна степен нидерландска икономика понесе сериозни удари — през 2009 г. реалният БВП спадна с почти 4 %. Възстановяването започна през втората половина на 2009 г. благодарение на възобновеното външно търсене и продължи и през първата половина на 2010 г., което доведе до растеж от 1,8 %. Въздействието на кризата върху пазара на труда бе сравнително ограничено. Очаква се равнището на безработицата постепенно да намалее през следващите две години от 4,5 % през 2010 г. и да достигне 4 % през 2012 г. Кризата нанесе сериозни поражения на нидерландските публични финанси, като държавният дефицит се покачи на ниво от 5,5 % от БВП през 2009 г. и 5,4 % през 2010 г. Действията на правителството в подкрепа на финансовите институции и с цел стабилизиране на финансовите пазари доведоха до покачване на съотношението на държавния дълг спрямо БВП с 15 %, като през 2009 г. съотношението на дълга достигна 60,8 % от БВП.
- (8) Въз основа на оценката на актуализираната програма за стабилност в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета, Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата е реалистичен. Програмата се основава на малко по-предпазливи предвиждания за растежа през 2011 г. и 2012 г. в сравнение с прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2011 г. В програмата за стабилност се предвижда намаляване на държавния дефицит през 2012 г. на ниво под

референтната стойност от 3 %, т.е. една година преди срока, поставен от процедурата при прекомерен дефицит. Въз основа на данните от програмата за стабилност средносрочната цел, т.е. структурен дефицит в размер 0,5 % от БВП, ще бъде почти постигната до края на периода на програмата, тъй като изчисленото от Комисията структурно салдо е - 0,8 % от БВП през 2015 г. Бюджетната стратегия се придружава във всяко едно отношение от достатъчно конкретни мерки за периода до 2015 г., макар тяхното изпълнение да е изложено на някои рискове, по-специално по отношение на възможността за компенсиране на преразходите в областта на здравеопазването и за наблюдение на разходите на местните власти. Средната годишна фискална корекция е 0,75 % от БВП през периода 2011—2013 г. в съответствие с препоръката на Съвета от 2 декември 2009 г. в рамките на процедурата при прекомерен дефицит. За годините след крайния срок за коригирането на прекомерния дефицит (2014 г. и 2015 г.) преизчисленото структурно салдо се подобрява с 0,25 % през 2014 г. и с 0,5 % през 2015 г., като по този начин леко изостава от подобрието на структурното салдо от 0,5 %, изисквано до постигането на средносрочната цел.

- (9) Планираната и извършена от нидерландските органи бюджетна консолидация до голяма степен разчита най-вече на структурни съкращения на разходите до края на периода на програмата (2015 г.) в размер на около 3 % от БВП в сравнение с първоначалното положение. В съответния план за корекции се предвижда намаление на държавния дефицит от 3,8 % от БВП до 2,4 % от БВП през 2012 г., като в периода 2013—2015 г. допълнително се понижава с около 0,5 % годишно. Нидерландия е твърдо решена да постигне тези цели. Опазването от бюджетни съкращения на насърчаващите растежа области на политиката, като образованието например, ще спомогне да се избегне засягането на потенциала за икономически растеж в бъдеще и ще допринесе за постигането на устойчиво коригиране на прекомерния дефицит.
- (10) Освен краткосрочната консолидация, едно от главните предизвикателства е подобряването на дългосрочната устойчивост на публичните финанси, която бе неблагоприятно засегната от сериозното увеличение на разходите, свързани със застаряването на населението. Дългосрочните разходи, свързани със застаряването на населението, са значително над средното за ЕС равнище, най-вече за дългосрочно полагане на грижи и пенсии. Очакваното повишаване на разходите за дългосрочни грижи е най-високото в Европа, както се посочва в доклада на Комисията от 2009 г. за застаряването на населението. Основната причина за това е наличието на вече изградена цялостна регламентирана система за дългосрочни грижи (например обществена дългосрочна застраховка, покриваща персонални здравни грижи и обслужване, помощ, лечение и престой в институция), докато неформалните грижи са с по-ограничено значение в Нидерландия.
- (11) Пазарът на труда в Нидерландия се характеризира с относително висок процент на участие, висока почасова производителност и ниска безработица. Главното предизвикателство обаче за пазара на труда в Нидерландия ще бъде да се увеличи използването на неоползотворения потенциал от работна ръка, по-специално с оглед компенсиране на очакваното намаляване на населението в трудоспособна възраст в резултат на застаряването на населението. Средният брой изработени часове на година е най-ниският в ЕС, както се потвърждава от най-новите данни. Малкият брой изработени часове се дължи на големия брой

хора, особено жени, работещи на непълнен работен ден, което отразява лични предпочитания, но също и наличието на възпиращи фактори от финансово естество за навлизане на пазара на труда или за увеличаване на изработените часове. Понастоящем един от основните демотивиращи фактори в Нидерландия за вторите работещи лица в домакинството да навлязат на пазара на труда или да работят повече часове е високото ниво на пределната данъчна ставка върху втория доход в домакинството, което може в някои случаи да достигне над 80 % и което се дължи, наред с други причини, на общия данъчен кредит и намаляването на обвързаните с доходите плащания, като например детските надбавки.

- (12) Активната политика по заетостта не е довела обаче до положителни резултати за нарастващата и разнородна група от дългосрочно безработни лица, които са с частични увреждания и са застрашени от структурна безработица. Гражданите на страни извън ЕС изпитват особени затруднения, което води до увеличаването на съществуващите разлики в нивата на безработицата и заетостта.
- (13) Системата на Нидерландия за научноизследователска дейност и иновации успява да поддържа иновационния си капацитет, но niskият дял на инвестициите на частния сектор в научноизследователска и развойна дейност може да има отрицателни последици за бъдещия икономически растеж и конкурентоспособността на нидерландската икономика. Правителството има за цел да създаде привлекателна среда за предприятия, използващи в значителна степен научноизследователска дейност и иновации, включително предприятия от чужбина, посредством данъчни стимули, възможности за предприемачите и върхови резултати на научноизследователската дейност. Поради необходимостта от бюджетна консолидация тази година, някои субсидии за предприятия обаче може да бъдат прекратени, а други да бъдат оптимизирани и насочени към икономически области с по-належащо значение и преобразувани под формата на по-обща данъчни инструменти.
- (14) Бизнес средата е неблагоприятно засегната от нивото на претоварване в пътния или железопътния транспорт. Това ниво на претоварване е сред най-високите в ЕС. В този контекст една сравнително неефективна транспортна инфраструктура има отрицателен ефект върху трудовата мобилност и по този начин върху потенциалния основан на производителността растеж. Работниците трябва да се справят с дълго придвижване до работното място, ненадеждни графици и високи поради претоварването разходи. При липса на промени в политиката се очаква тези разходи да се увеличат още повече до 2020 г. . Подобренията в ефективното използване на инфраструктурата, например чрез системи за заплащане на пътни такси, ще допринесат за увеличаване на трудовата мобилност и производителността, а оттам и за потенциалния растеж.
- (15) На 4 април 2011 г. Нидерландия пое редица ангажименти по пакта „Евро плюс“⁴. Те включват мерки, които увеличават конкурентоспособността (въвеждане на нова бизнес политика, основана на намаления от по-общ характер в данъчното облагане, както и на административната тежест) и заетостта (като системата за

⁴ Повече подробности относно ангажиментите, поети в рамките на пакта „Евро плюс“, могат да бъдат намерени в документ SEC(2011) 727.

социална сигурност ще се стреми да насърчава активността и да намалява зависимостта от обезщетенията за безработица), които допълнително допринасят за устойчивостта на публичните финанси (включване на Пакта за стабилност и растеж в националното законодателство) и укрепват финансовата стабилност (повече правомощия за надзорните институции). Тези ангажименти се отнасят до всички сфери на пакта. Те са продължение на по-общите планове за реформа, описани в програмата за стабилност и националната програма за реформи. Въпреки това липсват подробности за графика и за мерките, които ще са необходими за прилагането им. Поетите ангажименти бяха оценени и взети предвид в настоящите препоръки.

- (16) Комисията направи оценка на програмата за стабилност и националната програма за реформи, включително ангажиментите по пакта „Евро плюс“⁵. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Нидерландия, но също така и степента, в която те спазват правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите-членки. Комисията е на мнение, че подробната стратегия за консолидиране на бюджета на Нидерландия следва да бъде осъществена, както е предвидено, като същевременно се запази нивото на разходите в областите, благоприятстващи в най-голяма степен дългосрочния растеж. Следва да се предприемат по-нататъшни стъпки за подобряване на дългосрочната устойчивост на публичните финанси, особено в областта на пенсиите и дългосрочните грижи, както и за увеличаване на участието и интеграцията на пазара на труда и за намиране на решения на проблемите, свързани с претоварването в транспорта.
- (17) В контекста на настоящата оценка и предвид Препоръка на Съвета от 2 декември 2009 г. по член 126, параграф 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз Съветът разгледа актуализираната Програма за стабилност на Нидерландия за 2011 г., като становището му⁶ е изразено по-специално в препоръки (1) и (2) по-долу. Като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 25 март 2011 г., Съветът разгледа националната програма за реформи на Нидерландия,

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия в периода 2011—2012 г.:

- (1) Да прилага бюджетната стратегия за 2012 г. и след това съгласно предвиденото. Да гарантира, че коригирането на прекомерния дефицит е устойчиво и благоприятно за растежа, като запази разходите в областите с пряко отношение към растежа, като научноизследователската дейност и иновациите, образованието и обучението.
- (2) Да предприеме мерки за увеличаване на законоустановената пенсионна възраст като я обвърже с продължителността на живота и придружи тези мерки с други, за да увеличи реалната възраст на пенсиониране и дългосрочната

⁵ SEC(2011) 727.

⁶ Предвидено в член 5, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

устойчивост на публичните финанси. Да изготви план за реформа на дългосрочните грижи с оглед на застаряването на населението.

- (3) Да увеличи участието на пазара на труда посредством намаляването на възпиращите фактори от данъчно естество за вторите работещи лица в домакинството и да подготви мерки за оказването на подкрепа на най-уязвимите групи, за да се им се окаже съдействие за повторното им навлизане на пазара на труда.
- (4) Да насърчава иновациите, частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и по-тесните връзки между теорията и практиката чрез предоставянето на подходящи стимули в контекста на новата политика за предприятията („Naar de top“).]
- (5) Да продължи с действията за намаляване на високите разходи, породени от прекомерното натоварване на транспортните мрежи, чрез преминаването от фиксирани към вариращи такси за шосеен транспорт, осъществяването на съобразено с нуждите разширяване на железопътната мрежа и въвеждането на пътни такси.

Съставено в Брюксел на [...] година,

*За Съвета
Председател*